

Onderwerp Brugtarief informatie

Steller Jan Koops van 't Jagt

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 3678512 Bijlage(n) -

Ons kenmerk SB13.3896035

Datum **19 SEP 2013** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 13 maart 2013 heeft de raadscommissie Beheer en Verkeer ons voorstel besproken voor het uitbreiden van het aantal op afstand bediende bruggen. Deze maatregel zal leiden tot een besparing die tienduizend euro hoger is dan de taakstellende bezuiniging die voor dit onderdeel geldt. Deze extra besparing is eerst nodig voor frictiekosten maar willen we daarna aanwenden voor de verbetering van de dienstverlening aan het waterverkeer. Bij de bespreking in de raadscommissie hebt u ons gevraagd hierbij ook een eventuele verlaging van de vergoeding voor bediening buiten reguliere tijden in overweging te nemen. Wij hebben daarop toegezegd dat we de effecten van deze vergoeding op een rij zouden zetten en u daarover na de zomervakantie informeren. Met deze brief doen wij u die informatie toekomen.

Vergoeding buiten reguliere bedieningstijden.

De reguliere bediening van de bruggen in Groningen begint 's morgens na de verkeersspits om 9 uur en eindigt in de zomer om 7 uur 's avonds. Bedrijfsschepen konden daarnaast een opening vragen buiten deze reguliere tijden. Jaarlijks ontvingen wij ongeveer 50 keer verzoeken van bedrijfsschepen om al vóór de verkeersspits (voor 7 uur 's morgens) de bruggen in de stad te kunnen passeren. In de helft van deze gevallen ging het om een 'grootverbruiker': een bedrijfsschip waarmee zand en grind wordt verscheept naar Assen. In de overige (circa 25) gevallen ging het om andere bedrijfsschepen die incidenteel gebruik maakten van deze mogelijkheid. Daarnaast vroegen de zogenaamde hotelschepen regelmatig vroege bediening van een enkele brug aan.

Deze service kostte ongeveer 12,5 duizend euro per jaar en werd tot 2012 kosteloos verleend. In het kader van de bezuinigingstaakstelling besloot uw raad op 28 maart 2012 om hiervoor een (kostendekkende) vergoeding van 250 euro per schip te vragen. Na bekendmaking van deze maatregel is vanaf 1 mei 2012 (start vaarseizoen) daadwerkelijk een vergoeding gevraagd voor passages buiten de reguliere brugbedieningstijden.

Effecten invoering bruggeld.

De invoering van het bruggeld heeft er in de praktijk toe geleid dat er nog nauwelijks wordt verzocht om passages buiten de reguliere bedieningstijden. In totaal ging het in de periode mei 2012 – juli 2013 om 3 gevallen. Blijkbaar zijn de kosten die hiervoor in rekening worden gebracht (250 euro per schip) dusdanig hoog dat het financieel aantrekkelijker is om het transport enkele uren uit te stellen. In de maanden mei 2013 tot en met juli 2013 is nog wel voor een project van de Suikerunie 20 keer gebruik gemaakt van bediening buiten reguliere tijden. Gezien het incidentele karakter hiervan laten we dit bij deze evaluatie buiten beschouwing.

Het totale aantal passages van schepen door de stad is in 2012 minder geworden. Dit houdt vermoedelijk verband met de slechte zomer in 2012 en met de economische recessie. Wel zijn de passages die oorspronkelijk buiten reguliere bedieningstijden plaatsvonden (deels) verschoven naar de reguliere bediening (in de meeste gevallen direct na 9 uur 's ochtends). In de praktijk leidde dit ertoe dat de bruggen daarvoor gemiddeld één keer per week na 9 uur circa 4 minuten langer openstaan dan voorheen. Daar stond echter de algehele vermindering van brugpassages tegenover, waardoor de verschuiving naar reguliere tijden niet heeft geleid tot een toename van oponthoud in het wegverkeer.

Hotelschepen.

De invoering van bruggeld buiten de reguliere tijden heeft ook invloed gehad op het aantal hotelschepen dat de stad aandoet. Deze schepen meren af aan de kade voor de Oosterhavenbrug, waarna de gasten een of een paar dagen de stad kunnen bezoeken. In 2010 en 2011 waren dat gemiddeld nog 23 schepen per jaar. In 2012 daalde dat aantal abrupt naar 13 en voor 2013 ligt het verwachte aantal hotelschepen nog slechts op zeven. Hier kunnen ook andere factoren, zoals de huidige economische situatie meespelen, maar de invoering van bruggeld heeft hier zeker een belangrijke factor bij gespeeld. De hotelschepen komen namelijk meestal buiten reguliere uren aan en vertrekken ook buiten de reguliere bedieningstijden. Dit is namelijk voorwaarde voor de schepen om het gewenste vaarschema tussen Friesland en Delfzijl/ Emden te kunnen realiseren. Als ze Groningen dan in hun schema willen houden, moeten ze nu dus twee keer bruggeld betalen (voor passage van de Berlagebrug). Deze 500 euro extra kosten voor de passage van slechts één brug, is voor veel schepen aanleiding om Groningen te mijden. Naast de besteding van hotelschippgasten in de stad, loopt de gemeente Groningen per schip een bedrag van 245 euro mis (115 euro havengeld en 130 euro logiesbelasting).

Provincie en Schuttevaer.

Tegen de invoering van een vergoeding voor bediening buiten reguliere tijden hebben destijds zowel de provincie als Schuttevaer (belangenvereniging voor beroepsvaart) geageerd. De provincie heeft haar zorg geuit over deze ontwikkeling gelet op het streven van overheden om transport over water te bevorderen. Schuttevaer sprak haar teleurstelling uit over deze maatregel die de "als duurzaam en zeer milieuvriendelijk te boek staande binnenvaart" beperkt in haar vaartijden en mogelijk leidt tot langere

brugopeningen na 9 uur 's ochtends en wellicht tot een verschuiving naar vervoer over de weg.

Omdat er op dat moment geen alternatieve bezuinigingsmogelijkheden bij de brugbediening voorhanden waren én omdat we verwachtten dat de consequenties voor de scheepvaart en het wegverkeer beperkt zouden zijn heeft uw raad destijds besloten om deze maatregel toch in te voeren.

Mogelijkheden inzet tienduizend extra besparing.

Nu we met het uitbreiden van de afstandsbediening bij bruggen meer kunnen besparen dan de oorspronkelijke taakstelling, ontstaat de mogelijkheid om deze extra besparing in te zetten voor een verbetering van de dienstverlening op het water. Daarvoor zien we een aantal opties.

Bruggeld.

In de eerste plaats is het mogelijk het heffen van bruggeld terug te draaien of te beperken. Voordelen daarvan zijn:

- We faciliteren hiermee het vervoer over water. Een vervoerswijze die minder milieubelasting veroorzaakt dan vervoer over de weg. We sluiten hierbij aan bij het beleid van rijks- en provinciale overheid;
- We verlagen hiermee de drempel voor hotelschepen en bedrijfsschepen om Groningen aan te doen;

Verlaging van het brugtarief buiten reguliere tijden is overigens met de uitbreiding van afstandsbediening op het Noord Willemskanaal (na 2014) sowieso al mogelijk. Immers de bedieningskosten van een doorvaart worden door afstandsbediening ook lager. Het huidige kostendekkende tarief van 250 euro zou daardoor in ieder geval al teruggebracht kunnen worden naar ongeveer 175 euro. Voor hotelschepen die slechts 1 brug hoeven te passeren kan het tarief ook lager zijn dan voor een passage door de hele stad. Voor passage van slechts één brug buiten reguliere tijden zou dan een apart tarief van 100 euro kunnen worden vastgesteld. Overigens is moeilijk te voorspellen wat het effect van dergelijke lagere tarieven zal zijn op het bezoek van hotelschepen en de vaartijden van beroepsschepen.

Het eventueel laten vervallen van de vergoeding buiten reguliere tijden zou tegen deze lagere tarieven ongeveer tienduizend euro kosten en kan dus gedekt worden uit de extra besparing.

Zondagsbediening.

Een tweede mogelijkheid voor het uitbreiden van de dienstverlening op het water zien wij in de bediening op zondag. Op zondagen passeren ruim 100 schepen de bruggen in onze stad. Momenteel worden de schepen op zondagen in konvooivaart door de stad geleid. Dat houdt in dat schepen moeten wachten bij de eerste bruggen van de stad en op drie vaste tijden door de bruggen worden begeleid. Omdat het overgrote deel van de Groninger bruggen (behoudens de bruggen over de Diepenring) straks op afstand

bediend worden, zijn de meerkosten van zondagsbediening op aanvraag ten opzichte van konvoovaart niet meer zo groot. In totaal belopen deze meerkosten ongeveer 13 duizend euro. Hiermee zou de gemiddelde wachttijd voor recreatievaart op zondagen verminderen met ongeveer anderhalf uur.

Verlengen avondbediening.

De avondbediening in het vaarseizoen loopt nu van 17.30 tot 19.00 uur. De exploitant van de Reitdiephaven heeft al regelmatig verzocht om een verlenging daarvan. Schepen kunnen namelijk tot 19.00 uur de sluis in het Reitdiep passeren, maar kunnen daarna niet meer de Reitdiephaven bereiken en zijn dan gedwongen om buiten de stad af te meren. Verlenging van de bedieningstijd tot 19.30 uur zou er toe leiden dat meer vaarrecreanten de stad kunnen bereiken om daar te overnachten. Deze uitbreiding kost in totaal circa vierduizend euro per jaar.

Vaarseizoen.

Een derde alternatief in het vergroten van de dienstverlening is de verlenging van het vaarseizoen (waarin ook nog een avondbediening van 17.30 tot 19.00 uur geldt) te verlengen. Momenteel loopt dit seizoen van 1 mei tot 1 oktober. Verlenging hiervan naar 1 april tot 1 november (overeenkomstig het vaarseizoen van de provincie) kost ongeveer 43 duizend euro. Gezien het aanbod aan schepen in de maanden april en oktober verwachten wij echter dat daar beperkt gebruik van gemaakt zal worden. Bovendien zijn de kosten van een dergelijke uitbreiding beduidend hoger dan de tienduizend euro die straks door de afstandsbediening vrij valt.

Voorkeur.

De tienduizend euro die boven de taakstelling op brugbediening wordt bezuinigd door de uitbreiding van afstandsbediening, is eerst nodig voor het afdekken van frictiekosten. Wij verwachten dat deze op zijn vroegst in 2015 kan worden aangewend voor een verbetering van de dienstverlening.

Na afweging van de verschillende opties zien wij op dit moment het meest in het laten vervallen van het tarief voor bediening buiten reguliere tijden. Bij de toenmalige invoering van dit tarief hebben zowel Provincie als Schuttevaer hier met valide argumenten tegen geageerd. Omdat er toen echter geen alternatieve bezuiniging voorhanden was, heeft uw raad besloten om toch dit tarief in te voeren. De extra besparing door afstandsbediening levert hiervoor nu wel zo'n alternatief. Een extra argument voor het laten vervallen van dit tarief wordt geleverd door het positieve effect dat dit kan hebben op het afmeren van hotelschepen in de stad.

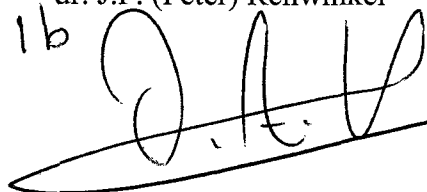
Uitbreiding van het vaarseizoen is erg kostbaar en levert naar ons oordeel ook maar weinig voordelen op. Verbetering van de dienstverlening op zondagen en avonden (in het vaarseizoen) zou voor de waterrecreatie én voor het bereiken van de jachthavens in onze stad zonder meer gunstig zijn. Als de realisatie van afstandsbediening verdere meevallers oplevert, willen we deze in de eerste plaats inzetten voor een uitbreiding van de dienstverlening op zondagen en avonden in het vaarseizoen. Wij wijken daarmee in deze gemotiveerd af van de regel dat vrijvallende bedragen via een integrale afweging bij de besluitvorming over de begroting (2015) worden betrokken.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

1b



de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

